

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմբեյ բանկ» ՓԲԸ

01/07/16

30/09/16

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	25,460,928	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	34.38%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	27.35%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	10.69%	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	181.89%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	46.58%	10%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով , տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.26%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ² Խոշոր փոխառումների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	56.53%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.40%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.93%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	18% դրամով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	18% դրամով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.72%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.10.2016թ.

Բանկի վարչության նախագահի (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Է. Սողոմոնյան

Ա. Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6 ա)

«_30_»___սեպտեմբերի___2016 թ.

«Պրոմթեյ բանկ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	1,581,649	4,605,080	1,486,691	4,446,144
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(810,714)	(2,452,659)	(841,661)	(2,623,464)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	770,935	2,152,421	645,030	1,822,680
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	87,463	257,436	85,777	259,952
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(97,796)	(205,677)	(83,339)	(217,278)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(10,333)	51,759	2,438	42,674
Եկամուտ շահաբաժիններից				1,916
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	138,172	287,560	120,899	407,613
Այլ գործառնական եկամուտներ	29,415	(8,228)	24,458	88,828
Գործառնական եկամուտներ	928,189	2,483,512	792,825	2,363,711
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(11,277)	(270,163)	(44,626)	1,654
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(321,088)	(977,241)	(299,293)	(943,581)
Այլ գործառնական ծախսեր	(94,403)	(271,027)	(83,416)	(238,467)
Շահույթ/ (վնասը) մինչև հարկումը	501,421	965,081	365,490	1,183,317
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(144,341)	(237,073)	(86,741)	(242,536)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	357,080	728,008	278,749	940,781

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ավարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.16թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6 բ)

«_30_»__սեպտեմբերի__2016թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	864,038	1,404,428	51,211	(237,092)
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	864,038	1,404,428	51,211	(237,092)
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ				
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահույթահարկ	(172,808)	(280,886)	(10,243)	47,418
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	691,230	1,123,542	40,968	(189,674)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,048,310	1,851,550	319,717	751,107

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.16թ.

ԿՏ

Ենթահավելված 7

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

30 Մեպտեմբերի 2016թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	10,194,926	14,317,002
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,856
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,270,731	9,165,891
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	16	39,204,516	36,748,049
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	16,589,962	9,076,061
1.7	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	499,736	-
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	4,419,314	4,000,777
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,622,478	4,700,948
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		85,803,519	78,010,584
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	19,124,555	14,507,749
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	34,517,320	33,601,494
2.3	Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթեր	25	5,322,504	5,306,736
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	11,975	11,985
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	799,100	497,579
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	309,897	218,423
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		60,085,351	54,143,966
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14,400,000	14,400,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		2,428,901	1,305,359
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	2,376,826	1,253,284
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	8,889,267	8,161,259
	Ընդամենը՝ կապիտալ		25,718,168	23,866,618
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		85,803,519	78,010,584

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.16թ.

ԿՏ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

« 30 » Մեպտեմբերի 2016 թ.

«Պրոմթեյ բանկ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ				Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արժեքային գործառնությունների վերահսկողության	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	Գնումներ հասցիների և ներդրում	Ոչ բնութագրի ակտիվների վերագնահատումները օգտակար	Դրաշխված շահույթ/հուս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Դիվիդենդային բաժնեմաս	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ձևա գումարը	Լեփխիտ և կանոնադրական										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից անողական) (I աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2015-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		(91,508)		1,616,628	7,194,950		8,772,145		23,172,145
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10.Վերահսկողական մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի, փախերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							(189,674)			940,781		751,107		751,107
13. Ընդհանրաթիվներ												-		-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ակնագում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվառում ժամանակաշրջանի վերջում -30- Մեպտեմբերի- 2015թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		(281,182)		1,616,628	8,135,731		9,523,252		23,923,252
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից անողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2016-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		(303,688)		1,556,972	8,161,259		9,466,618		23,866,618
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10.Վերահսկողական մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված քաժնետոմսերի (քաժնետոմսերի, փախերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							1,123,542			728,008		1,851,550		1,851,550
13. Ընդհանրաթիվներ														
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ակնագում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվառում ժամանակաշրջանի վերջում -30- Մեպտեմբերի- 2016թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		819,854		1,556,972	8,889,267		11,318,168		25,718,168

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 15.10.16թ __

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ

Գլխավոր հաշվապահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարո Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ծև թիվ 9)
(ուղղակի մերող)

«_30_»_Մեպտեմբերի_2016 թ.

«Պրոմեթեյ քանկ» ՓԲԸ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		758,025	1,987,230
Ստացված տոկոսներ		4,296,321	4,369,763
Վճարված տոկոսներ		(2,804,927)	(2,444,742)
Ստացված կրմիսիոն գումարներ		259,952	257,436
Վճարված կրմիսիոն գումարներ		(217,278)	(205,677)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		(215,966)	1,147,163
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		412,253	352,139
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		47,918	9,936
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(637,119)	(653,312)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(383,129)	(845,476)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(580,719)	(7,708,887)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(476,677)	(12,326,694)
այդ թվում՝		(840,863)	(829,041)
վարկերի և փոխատվությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		1,219,038	(7,205,405)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(854,852)	(4,292,248)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		(104,042)	4,617,807
այդ թվում՝		897,753	1,392,238
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(1,001,795)	3,225,569
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		177,306	(5,721,657)
Վճարված շահութահարկ		(68,507)	(97,211)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		108,799	(5,818,868)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		-	(485,424)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		-	(48,959)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(91,619)	(165,743)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում			4,344
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(91,619)	(695,782)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(1,062,962)	(8,747,164)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(949,916)	11,034,717
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		8,878	599,007
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(460,423)	15,708
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		(2,464,423)	2,902,268
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(25,278)	(84,755)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		(2,472,521)	(3,697,137)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	15,895,791	14,559,127
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	13,423,270	10,861,990

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 15.10.16թ.,_____
ԿՏ

Էմիլ Մողմոնյան

Ալվարո Մլրտումյան

«ՊՐՈՍԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ

30 Սեպտեմբեր 2016թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. Պրոմթեյ Բանկը ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

Կազմակերպատիրավական ձևի փոփոխություն

2016թ. հուլիսի 8-ի Պրոմթեյ Բանկի մասնակիցների արտահերթ ժողովի որոշմամբ՝

«Պրոմթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը փոխեց իր կազմակերպատիրավական ձևը՝ վերակազմավորվելով **փակ բաժնետիրական ընկերության:**

«Պրոմթեյ Բանկ» ՓԲԸ կանոնադրության գրանցում

ՀՀ Կենտրոնական Բանկի Խորհրդի 22.07.2016թ. N 110ա որոշմամբ՝ գրանցվեց «Պրոմթեյ Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության վերակազմավորումը **փակ բաժնետիրական ընկերության:**

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցայահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ

Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ

Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ

Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ

Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ

Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ

Սկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և ավանդների ներգրավման Վարչության պետ, Վարչության

Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ

Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների

և վճարային քարտերի Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմեթեյ Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասնմեկ մասնաճյուղերն են.

1	«Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տիգրան Մեծ 10
2	«Կասյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3	«Թումանյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Թումանյան 10
4	«Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ազատության 12
5	«Գարեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19
6	«Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգործների 76
7	«Գյումրի» մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Շահումյան 125/3
8	«Կոտայք» մասնաճյուղ	ք. Արմավիր, Հանրապետության 28, 1/3
9	«Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10	«Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34
11	«Կիլիկյան» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Կիլիկյան 2

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը **242** է:

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնետոմսերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է “Պրոմեթեյ Բանկ” ՓԲԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի բանկի կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համարվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայումս կազմում է **14.400.000 հազ. դրամ**, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիդենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիդենտ փայատերերին:

2016թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ ՌԴ- ռեզիդենտ «Պրոմբեյ – Սիբի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիդենտ «Զակնեֆտեգագատրոյ-Պրոմբեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 46.13%
- ✓ ՌԴ- ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմբեյ Բանկ» ՓԲԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից:

Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու

գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատուները վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատուները գնորդի «դեպո» հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի, արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գույք ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին, իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխառուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը:

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները: Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին, և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը զեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաշափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները`

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է` նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշիռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք` վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում` ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան` ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար` 40 տարի ,

-կահույքի համար` 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար` 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2016	30 սեպտեմբեր 2015
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	474.46	473.71
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	530.26	531.36

3.«Զուտ տոկոսային և մանրատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և մանրատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	212,388	229,016
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	3,082,984	3,193,920

Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	891,766	646,046
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-եպո» պայմանագրերից	407,458	359,885
Այլ տոկոսային եկամուտ	10,484	17,277
Ընդամենը	4,605,080	4,446,144

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպութից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	243,900	249,306
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,354,976	1,309,667
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	221,698	219,940
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-եպո» պայմանագրերի դիմաց	604,436	838,569
Այլ տոկոսային ծախսեր	27,649	5,982
Ընդամենը	2,452,659	2,623,464

<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	2,152,421	1,822,680
---	------------------	------------------

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	20,384	21,196
Հաշվարկային ծառայություններից	107,285	105,947
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	7,114	3,481
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,262	585
Վճարային քարտերի սպասարկումից	56,677	51,322

Այլ կոմիսիոն վճարներ	64,714	77,421
Ընդամենը	257,436	259,952

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	35,238	31,177
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	52,598	44,234
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	-
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	85	94
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	117,756	141,773
Ընդամենը	205,677	217,278

<u>Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</u>	51,759	42,674
---	--------	--------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	1,916

5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից	-	-

ածանցյալներից		
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-
Ընդամենը	-	-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	1,426	1,426
պարտքային արժեթղթերից	9,945	(33,983)
ածանցյալներից		
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	8,806	53,194
Ընդամենը	20,177	20,637

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	352,138	412,253
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(84,755)	(25,277)
Ընդամենը	267,383	386,976

<u>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</u>	287,560	407,613
--	----------------	----------------

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
--------------------------------	---------------------------	-------------------------

Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	58,398	73,986
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(2,369)	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	(77,263)	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	13,006	14,842
Ընդամենը	(8,228)	88,828

*** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:*

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	30/09/16	30/09/15
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(2,347,899)	(1,379,681)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	2,077,736	1,381,335
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(270,163)	1,654

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	644,126	627,589
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	2,582	689
Գործուղման ծախսեր	8,569	4,946
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	81,105	80,376
Ապահովագրության ծախսեր	184	940
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	10,917	10,247
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	80,433	72,860
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	12,240	21,616
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	76,207	69,963
Տրանսպորտային ծախսեր	6,400	6,641
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	12,124	13,035
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	26,905	20,967
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	5,105	655
Այլ վարչական ծախսեր	10,344	13,057
Ընդամենը	977,241	943,581

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	639	600

Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	14,861	16,000
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	60,804	36,285
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	150,834	144,720
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	36,791	34,449
Այլ ծախսեր	7,098	6,413
Ընդամենը	271,027	238,467

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	216,437	207,806
Հետաձգված հարկ	20,636	34,730
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	237,073	242,536

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2015	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30/09/2016
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	11,128	3,393	-	14,521
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	-	8,067	-	8,067
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	75,923	-	(280,886)	(204,963)
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	87,051	11,460	(280,886)	(182,375)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(380,779)	(8,863)	-	(389,642)
Վարկեր և փոխառություններ	(184,256)	(15,747)	-	(200,003)
Այլ ակտիվներ	(19,594)	(7,486)	-	(27,080)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(584,629)	(32,096)	-	(616,725)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(497,578)	(20,636)	(280,886)	(799,100)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,360,675	5,541,663
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	364,345	513,179
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,397,406	7,949,660
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	72,500	312,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10,194,926	14,317,002

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրԶ** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **72,500 հազ. դրամ**:

13_2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2016թ.	2015թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,725,020	6,054,842
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,397,406	7,949,660
Թղթակցային հաշիվներ	739,564	554,625
Ընդամենը	10,861,990	14,559,127

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1,856 հազ. դրամը** հուշադրամի արժեք է:

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	12,905	12,764
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	537,767	335,223
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	188,892	206,638
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	739,564	554,625

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	- -	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	1,273,702	1,731,751
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- 712	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ		

չունեցող բանկերում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	158,944 1,914	264,345
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,984	10,382
Ընդամենը	1,447,256	2,006,478
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ձուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,186,820	2,561,103

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	583,854 4,956,377 94,403	1,064,227 5,341,046 89,239
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	-	
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ	56,416	97,056

ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	2,387,016	61
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,845	13,159
Ընդամենը	8,083,911	6,604,788
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,083,911	6,604,788

Ձուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,270,731	9,165,891
--	-------------------	------------------

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-

Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-
----------------------------	---	---

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր		-		-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ				

ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-
<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

<u>Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր,	37,507,917	35,641,431
այդ թվում՝		
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	3,772,279	3,115,443
Օվերդրաֆտ	62,223	45,507
Վարկային քարտեր	583,972	669,527
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր	1,109,048	490,218
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	381,840	462,089
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխառություններ	39,645,000	37,308,772
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(440,484)	(560,723)
Ընդամենը զուտ վարկեր և այլ փոխառություններ	39,204,516	36,748,049

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	39,645,000	37,308,772
չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	2,498,052	3,025,140
արժեզրկված	142,597	80,115
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	2,498,052	3,025,140
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(67,719)	(53,974)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	2,430,333	2,971,166

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	1,432,646	1,996,096
այդ թվում`		
• վարկեր	1,273,702	1,731,751
• ավանդներ	158,944	264,345
Ֆինանսական կազմակերպություններ	583,854	1,064,227
• վարկեր	583,854	1,064,227
		-
Պետական ձեռնարկություններ	475,329	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում`	26,361,136	25,280,377
• խոշոր ձեռնարկություններ	15,116,236	12,333,627
• փոքր և միջին ձեռնարկություններ	11,244,900	12,946,750
Ֆիզիկական անձինք այդ թվում`	9,418,475	8,656,595
• սպառողական վարկեր	3,997,500	4,481,919
• հիփոթեքային վարկեր	3,772,279	3,115,443
• վարկային քարտեր	539,648	569,015
• հետգնման պայմանագրեր	1,109,048	490,218
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,008,220	2,909,711
Հաշվեգրված տոկոսներ	396,808	474,980
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	41,676,468	40,381,986
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(440,484)	(560,723)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխատվություններ	41,235,984	39,821,263

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	8,591,163	21.68	9,032,066	24.21
Գյուղատնտեսություն	650,619	1.64	180,174	0.48
Շինարարություն	1,475,803	3.72	1,442,477	3.87
Տրանսպորտ և կապ	1,581,730	3.99	1,849,982	4.96
Առևտուր	12,073,670	30.46	11,840,147	31.74
Սպառողական	5,750,301	14.5	5,719,668	15.33
Հիփոթեքային վարկեր	3,807,985	9.60	3,139,707	8.41
Մասնավորական ոլորտ	1,282,488	3.23	1,456,633	3.90
Այլ	4,432,163	11.18	2,647,918	7.10
Ընդամենը	39,645,922	100	37,308,772	100

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	39,638,098	99.9803	37,304,520	99.99
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	23	0.0001		
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	7,801	0.0196	4,252	0.01
Ընդամենը	39,645,922	100	37,308,772	100

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	16,453,202	8,933,930
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	16,453,202	8,933,930

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>	<u>Օուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	136,760	42,825
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	136,760	42,825

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-	-	99,306	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	99,306	-

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
---	--	--	--	--

վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	16,589,962	9,076,061
---	------------	-----------

* Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են
544,797 հազ դրամ, որից

ՀՀ պետական արժեթղթեր	544,797
-----------------------------	---------

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարո» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱԲՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	485,424 485,424	- -
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	14,312	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	499,736	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		-		-

ավանդային հավաստագրեր այլ		
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակվա ծ</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>թցուցակ- ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)	(-)	(-)
---	-------	-------

Չուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	499,736	-
--	---------	---

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա մջջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	3,600,529	474,079	106,229	615,315	-	117,588	4,913,740
Ավելացում	1,613	57,778	1,118	10,102	-	-	70,611
Դուրս գրում		(795)	-	-	-	-	(795)
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	3,602,142	531,062	107,347	625,417	-	117,588	4,983,556
Ավելացում	376,932	88,249	44,817	18,757	78,320	-	607,075
Դուրս գրում	(22,265)	(8,316)	(22,310)	-	(30,852)	(7,966)	(91,709)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	3,956,809	610,995	129,854	644,174	47,468	109,622	5,498,922

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	2,247	241,134	68,518	372,491	-	79,012	763,402
Ավելացում	128,831	74,237	10,113	34,189		12,692	260,062
Դուրս գրում	-	(795)	-	-	-	-	(795)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-

Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	131,078	314,576	78,631	406,680	-	91,704	1,022,669
Ավելացում	43,314	61,874	7,361	23,337		8,945	144,831
Դուրս գրում	-	(8,316)	(22,310)	-		(7,591)	(38,217)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	174,392	368,134	63,682	430,017	-	93,058	1,129,283

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	3,471,064	216,486	28,716	218,737	-	25,884	3,960,887
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	3,782,417	242,861	66,172	214,157	47,468	16,564	4,369,639

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	35,638	19,615	-	53,077	-	108,330
Ավելացում	3,327	23,342	-	-		26,669
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	38,965	42,957	-	53,077	-	134,999
Ավելացում	3,625	8,371	-	1,926	1,866	15,788

Օտարում	-		-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	42,590	51,328	-	55,003	1,866	150,787

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2015թ.	30,348	8,295	-	48,648	-	87,291
Ավելացում	1,187	3,825	-	2,806	-	7,818
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2015թ.	31,535	12,120	-	51,454	-	95,109
Ավելացում	1,192	3,981	-	830	-	6,003
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	32,727	16,101	-	52,284	-	101,112

Չուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2015թ.	7,430	30,837	-	1,623	-	39,890
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2016թ.	9,863	35,227	-	2,719	1,866	49,675

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	128,236	34,084
Ընդամենը	128,236	34,084
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(23,701)	(3,040)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	104,535	31,044

<u>Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	1,273	679
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	604	30
Կանխավճարներ մատակարարներին	39,317	4,003
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	2,314	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	43,508	4,712
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ընդամենը	43,508	4,712

Այլ ակտիվներ

Պահեստ	14,326	13,567
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	4,450,469	4,640,976
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	6,810	7,710
Այլ ակտիվներ	2,830	2,939
Ընդամենը	4,474,435	4,665,192

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,622,478	4,700,948
-----------------------	-----------	-----------

4,450,469 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար:

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	110,444	1,444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	25,582 827,210	3,093,561 6,506,395
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	1,400,000 11,938,296	1,349,999 1,852,369
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	

BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ	898,789	
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,138	17,530
Ընդամենը	15,210,459	12,821,298

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	391,936	202,205
վարկեր և ավանդներ	1,403,761	591,650
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով	2,028,463	794,781
այլ	76,370	86,549
Հաշվեգրված տոկոսներ	13,566	11,266
Ընդամենը	3,914,096	1,686,451

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,124,555	14,507,749
---	-------------------	-------------------

24.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	369,021	492,062
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	1,050	86
Հաշվարկված տոկոսներ	8,114	1,618
Ընդամենը	378,185	493,766

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	6,709,908	7,311,048
Ժամկետային ավանդներ	1,020,200	982,279
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	103,970	65
Հաշվարկված տոկոսներ	9,575	14,125
Ընդամենը	7,843,653	8,307,517

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	65,912	61,802
Ժամկետային ավանդներ	-	-

Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	65,912	61,802

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	89,748	13,447
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	181
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	89,748	13,628

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	1	1
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1	1

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	2,921,236	3,256,639
Ժամկետային ավանդներ	17,672,204	17,834,317
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	15,478	44,288

Հաշվարկված տոկոսներ	178,253	179,940
Ընդամենը	20,787,171	21,315,184

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	217,142	327,373
Ժամկետային ավանդներ	3,203,830	3,060,971
Ռեալո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	1,897,736	-
Հաշվարկված տոկոսներ	33,942	21,252
Ընդամենը	5,352,650	3,409,596

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	34,517,320	33,601,494
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատու տոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,302,528	5,286,820
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,976	19,916
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,322,504	5,306,736

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	11,975	11,985
Այլ	-	-
Ընդամենը	11,975	11,985

29. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	119,976	771
ԱԱՀ-ի գծով	1,241	904
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	2,184	80,800
սոց. ապահովագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	57,416	66,602
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	10,022	13,377
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ*	119,058	55,969
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	309,897	218,423

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2015
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	53,928	56,002
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(1,556)	(2,074)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	52,372	53,928

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 14 400 000 000 դրամ /տասնչորս միլիարդ չորս հարյուր միլիոն/, որը բաժանված է թվով 140 000 /մեկ հարյուր քառասունչորս հազար/ հատ հասարակ բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված: Նախկինում եղած բաժնեմասերը փոխարկվել են բաժնետոմսերի: Մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսը բաժնետիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք: Բանկի կանոնադրական կապիտալը ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՌԴ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիբի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգազստրոյ-Պրոմեթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

30.09.16թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	1,312,509	670,413
Տրամադրված երաշխիքներ	757,299	861,757
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը՝	2,069,808	1,532,170
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	2,069,808	1,532,170

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հատակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.2016
Մինչև 1 տարի	81,087
1-5 տարի	125,969
5 տարուց ավելի	21,000
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	228,056

Ապահովագրություն

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ՝ "Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին" ՀՀ օրենքի հիման վրա:

Հիմնադրամի նպատակը ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցման երաշխավորումն է: Երաշխավորվում են Հայաստանում գործող բոլոր բանկերում եղած ավանդները: Հատուցումն իրականացվում է բանկի անվճարունակության դեպքում:

Հատուցման ենթակա երաշխավորված դրամային ավանդների առավելագույն չափը 10 միլիոն դրամ է: Եթե գումարը ներդրված է միայն արտարժույթով, ապա երաշխավորվող ավանդի առավելագույն չափը կազմում է 5 միլիոն դրամ:

Հիմնադրամը երաշխավորում է ավանդները իր միջոցների հաշվին, որոնք գոյանում են բոլոր բանկերի կողմից յուրաքանչյուր եռամսյակ կատարվող պարբերական երաշխիքային վճարներից:

Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկը:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՓԲԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից

վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,

բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,

գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,

- գուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե

տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոնների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառնության իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,

- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ

Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հաթիհաթիւմ, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների

Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ
---------------------	---	--

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	36,991,017	4,024	2,297,875	54
1. Արդյունաբերություն	8,343,383	121	197,807	4
2. Գյուղատնտեսություն	641,468	7	10,438	1
3. Շինարարություն	822,522	28	559,725	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,576,650	15	-	-
5. Առևտուր	10,648,105	338	1,316,406	20
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,266,880	58	8,489	1
7. Սպառողական* այդ թվում՝	5,595,754	3,066	104,790	23
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,481,776	498	94,756	15
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	742,183	135	3,596	1
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	8,096,255	391	100,220	3
Դեբիտորական պարտքեր	5,309,216	394	9,610	28
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	2,069,808	625		
նրաշխիքներ	757,299	14		

ակրեդիտիվներ	-	-		
--------------	---	---	--	--

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	34,090,504	4,055	2,781,999	36
1. Արդյունաբերություն	8,932,321	121	47,869	2
2. Գյուղատնտեսություն	179,399	12		
3. Շինարարություն	756,732	28	617,353	3
4. Տրանսպորտ և կապ	421,456	16	1,348,716	1
5. Առևտուր	11,272,655	367	455,010	7
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,320,654	55	110,691	1
7. Սպառողական* այդ թվում՝	5,553,525	3,138	102,666	18
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,758,588	545	64,915	8
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	977,905	157	35,424	4
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	5,653,762	318	99,694	4
Դեբիտորական պարտքեր	881,216	315	7,820	23
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,532,170	568		
ներաշխիքներ	861,757	17		

ակրեդիտիվներ		
--------------	--	--

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	36,991,017	4,024	2,297,875	54
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	36,983,280	4,020	2,297,875	54
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	7,714	3		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
1. ԱՄՆ	23	1		
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	34,090,504	4,055	2,781,999	36
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	34,086,311	4,053	2,781,999	36
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	4,193	2		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեգրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ :
Համաձայն որի և կատարվել է 30.09.16թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սփոս, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերով:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

- ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,
- բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12//15 թ		30/09/16 թ	
ԱՄՆ դոլար	7%	0.41%		0.74%	
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.02%		0.02%	

Եվրո	7%	-0.02%	-0.01%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.06%	-2.12%
Կանադական դոլար	7%	0.00%	0.01%
Շվեդարական ֆրանկ	7%	0.05%	0.03%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ուն	7262664	1319029	1613233	10194926
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպություններից	5373150	3914268	983313	10270731
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	8967966	30236550		39204516
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսիվներ	16589962			16589962
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ		499737		499737
Այլ	6630169	2396675	16804	9043648
Ընդամենը ակտիվներ	44823910	38366259	2613350	85803519
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպություններից	17738679	485795	900081	19124555

Պարտավորություններ ըստ հաճախորդների նկատմամբ	2840553	31355350	321417	34517320
Այլ պարտավորություններ	1059086	5351880	32510	6443476
Ընդամենը պարտավորություններ	21638318	37193025	1254008	60085351
Զուտ դիրք	23185592	1173234	1359342	25718168

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

	ՀՀ դրամ	Լիանքի արտարժույթ *	Լիանքի արտարժույթ **	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական իջուցներ և մնացորդներ ԴԴ ԿԲ ում	6835350	7163284	318368	14317002
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպությունների նկատմամբ	6331668	2610483	223740	9165891
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	10947830	25947276		36895106
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	8978181	99306		9077487
Մինչև մարմա մեծանկետը պահվող ֆին ակտիվներ				
Այլ	8698304	46788		8745092
Ընդամենը ակտիվներ	41791333	35867137	542108	78200578
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպությունների նկատմամբ	14250472	279795	2	14530269
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3039625	30011433	555501	33606559
Այլ պարտավորություններ	685083	5399943	597	6085623
Ընդամենը պարտավորություններ	17975180	35691171	556100	54222451
Զուտ դիրք	23816153	175966	(13992)	23978127

--	--	--	--	--

*** «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՄԴՌ-ը ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներինը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :**

**** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :**

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույթի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույթի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույթների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույթներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույթների հետ` որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույթների փոփոխություն` կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույթներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը` նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույթների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույթներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույթների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույթի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

- տոկոսադրույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույթների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույթի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը` հաշվի առնելով ներգրավված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \tag{1}$$

որտեղ
RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են
RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են
GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
Ճեղքվածքը կարող է լինել գրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
- ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
- ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:
Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:
Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \tag{2}$$

որտեղ
 ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում
 GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է
 ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է
 $K = (90t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները զտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \qquad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/15/թ դրությամբ		
ΣGAPt	-6370620	հազդրամ
Տոկոսադրյութների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	2%	-1%
Շահույթ/Վնաս(ΔNII	-127412	63706

30/09/16/թ դրությամբ		
ΣGAPt	-10,090,729	հազդրամ
Տոկոսադրյութների հետևյալ փոփոխություններ իարդյունքում		

ΔR

-1%

2%

Շահույթ/Վնաս(ΔNTI

100,907

- 201,815

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտաբծով	դրամով	արտաբծով	դրամով	արտաբծով	դրամով	արտաբծով	դրամով	արտաբծով	դրամով	արտաբծով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	4956379			898800			374993	142338				
վարկեր				898800			374993	142338				
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	4956379											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	1139636	25240	232006	193646	279972	679224	877269	271272	4183318	18204606	2515810	10314347
վարկեր	30588	25240	232006	193646	279972	679224	877269	271272	4183318	18204606	2515810	10314347
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	1109048											
այլ												

Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝							622738		9931805		3962705	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									9931805		3962705	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ							622738					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										499737		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	6096015	25240	232006	1092446	279972	679224	1875000	413610	14115123	18704343	6478515	10314347
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	14165508	62629	272	898800	533		250	61074	104456	68618	1132277	
վարկեր	1400000		272	898800	533		250		4456		1132277	
ավանդներ		62629						61074	100000	68618		
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	12765508											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	9500	1658918	97276	2671593	70113	3042304	426790	6516916	128988	7272158		1518
ավանդներ	9500	1658918	97276	2671593	70113	3042304	426790	6516916	128988	7272158		1518
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5302600		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
ստորադաս փոխառություններ										5302600		
Ներգրաված այլ միջոցներ												

							369070					1897840
Ընդամենը	14175008	1721547	97548	3570393	70646	3042304	796110	6577990	233444	12643376	1132277	1899358
Զուտդիրք	(8078993)	(1696307)	134458	(2477947)	209326	(2363080)	1078890	(6164380)	13881679	6060967	5346238	8414988

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ այդ թվում`	5831286	1231845		1231845					500000	96750		
վարկեր		1231845		967500					500000	96750		
ավանդներ				264345								
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	5831286											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում`	133851	76467	217318	319688	695731	787374	657524	1421253	5197269	13205623	3724847	9594919
վարկեր	133851	76467	217318	319688	695731	787374	657524	1421253	5197269	13205623	3724847	9594919
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում`			92009						6941263		1105878	99306
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ			92009						6941263		1105878	99306
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ												

ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գոծիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	5965137	1308312	309327	1551533	695731	787374	657524	1421253	12638532	13302373	4830725	9694225
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	9708768	33862			1166667		2000511	68209	5013		411051	
վարկեր	1350000				1066667		2000511		5013		411051	
ավանդներ		33862			100000			68209				
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	8358768											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	10369	1766101	41712	1479685	368837	4524757	209502	6424530	125835	6925272		
ավանդներ	10369	1766101	41712	1479685	368837	4524757	209502	6424530	125835	6925272		
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5286900		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
ստորադաս փոխառություններ										5286900		
Ներգրավված այլ միջոցներ									492093			
Ընդամենը	9719137	1799963	41712	1479685	1535504	4524757	2210013	6492739	622941	12212172	411051	
Զուտդիրք	(3754000)	(491650)	267615	71848	(839773)	(3737383)	(1552489)	(5071486)	12015591	1090201	4419674	9694225

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի իրականացված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հողվածի անվանումը	Հաշվեու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում` վարկեր ռեպո տոկոսային սվոպ	11.3 7.8	10.8	9.0 10.5	7.9
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19.45	12.36	20.2	12.3
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.59		13.0	4.1
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր		6		
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8.83	7.6	8.7	7.0
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	12.26	7.23	12.5	7.8
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Չևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները

- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ

դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցյալահանջ	մինչև 3ամիս	3իցմինչև6ամիս	6իցմինչև12ամիս	1իցմինչև5տարի	5տարուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			10194926							10194926
Պահանջներ բբանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			954924	8345210	36520	560880	309385		63812	10270731
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	757553	1988418		1661195	2897565	4803615	21541669	5878506		39528521
Արժեթղթեր այդ թվում						506937	6254402	10191599	136760	17089698
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի						506937		2758393	136760	3402090
մինչև արման ժամկետը պահվող								499736		499736
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ							6254402	6933470		13187872
Այլ պահանջներ	50663		148103							198766
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	808216	1988418	11297953	10006405	2934085	5871432	28105456	16070105	200572	77282642
Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	636514	1722846	2246210	6202946	2301683	3754790	11204962	9947591	63812	38081354
II խմբի արտարժույթով			1656900	940970						2597870
Այդ թվում՝ Փոփոխվող դտոկոսադրույքներով										

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	448870	1126845	885603	9485571	2934085	5871432	25387201	16070105		62209712
Անտոկոս	359346	861573	10384600	4282794					108307	15996620
Պայմանագրային պահանջներ**				807124	883810	1596874	3766666	3557987		10612461
Պարտավորություն ներբանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ			578578	17198270	20206	102228	1225273			19124555
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբայդ			10002810	4709425	3147780	7352629	9304676			34517320
թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			10002810							10002810
Ժամկետային ավանդներ				4553223	3147780	6985556	9300506			23987065
այլ				156202		367073	4170			527445
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5322504			5322504
Այլ պարտավորություններ			445983			7500				453483
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			1311073	620527	90715	18807	27250			2068372
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			11027371	21907695	3167986	13144434	10534119			59417862
Այդք վում՝										
I խմբի արտարժույթով			8664527	4451573	3054397	6471149	7354696	7210024		37206366
II խմբի արտարժույթով			87333	2845919	19391	148382				3101025
«Խոշոր»պարտավորություններ*			5195518	8756658				5302600		19254776
Այդքվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			10387206	19711527	3132622	7291981	7770690	8061859		56355885
Անտոկոս			427799	3906684		128526			182376	4645385
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք		1988418	270582	(11901290)	(233901)	(7273002)	17571337	16070105	200572	17864780
Այդքվում՝										
I խմբի արտարժույթով	636514	1722846	(6418317)	1751373	(752714)	(2716359)	3850266	2737567	63812	874988
II խմբի արտարժույթով			1569567	(1904949)	(19391)	(148382)				(503155)
Այդքվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	448870	1126845	457804	5578887	2934085	5742906	25387201	16070105	(182376)	57564327
Կուտակային իրացվելության		1988418	2259000	(9642290)	(9876191)	(17149193)	422144	16492249	16692821	

ճեղքվածք										
----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցավահանգ	մինչև 3ամիս	3ից մինչև 6ամիս	6ից մինչև 12ամիս	1ից մինչև 5տարի	5տարուց ավելի		
Ակտիվ ներհմարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ում			14317002							14317002
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ			651681	7852398	125000	125000	346750		65062	9165891
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	669643	2784346		1811913	2820749	3902955	19041582	5863919		36895107
Արժեթղթեր այդ թվում				326311			5447729	3159890	143557	9077487
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի				326311				250050	143557	719918
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ							5447729	2909840		8357569
Այլ պահանջներ	56036		72203							128239
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	725679	2784346	15040886	9990622	2945749	4027955	24836061	9023809	208619	69592143
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	575067	964316	7655211	4239838	1930826	2696108	8564047	9663631	65062	36354106
II խմբի արտարժույթով			519793	22314						542107
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	306796	1234047	541861	10999552	2945749	4027955	23525984	9032226		52614170
Անտոկոս			14498679	116247	57170					14672096

Պայմանագրային պահանջներ**				787604	895077	1538933	5914400	1317190		10453204
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ			309084	13643318	107622	83888	386357			14530269
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			11100747	3541891	4967508	6802548	7193865			33606559
թվում` ցպահանջ ավանդներ			11100747							11100747
ժամկետային ավանդներ				3448202	4950334	6679439	6947818			22025793
այլ				93689	17174	123109	246047			480019
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5306736			5306736
Այլ պարտավորություններ			359960		6000	0				365960
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			664260	27500	56840	632276	143154			1524030
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			11769791	17185209	5081130	12316281	7826269			53809524
Այդ թվում`										
I խմբի արտարժույթով			9304671	3141219	4481257	6532929	6936176	5290286		35686538
II խմբի արտարժույթով			195725	259644	100732					556101
«Խոշոր» պարտավորություններ*			6578195	12002234	1116666	1150417	483750	5314439		26645701
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			11138553	14330747	6249405	7516284	7365087	5606291		52206367
Անտոկոս			264103	892104	63941	86				1220234
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		2784346	3271095	(7194587)	(2135381)	(8288326)	17009792	9023809	208619	15774202
Այդ թվում`										
I խմբի արտարժույթով	575067	964316	(1649460)	1098619	(2550431)	(3836821)	1627871	4373345	65062	667568
II խմբի արտարժույթով			324068	(237330)	(100732)					(13994)
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	306796	1234047	277758	10107448	2881808	4027869	23525984	9023809		51385519
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		2784346	6055441	(1139146)	(3274527)	(11562853)	5446939	144770748	14687784	

Ջուտև կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունենալուց պահանջի մասով որոշ անընկալող փակելվաճառքի համար նախատեսված արժեքի (պետական գանձապետական ՀՀ ԿԲ արժեքներ) վաճառքով: Բանկի յսարժեքների պորտֆելի մնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատմսերի ցորոնք շուկայում ունեննեծ պահանջարկուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը՝ Լարկային Ներդրումային ալկոմիտները ստորաբաժանումները ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կյացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների կարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությանը» կողմից՝

- 1. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարողընդգրկել միևնույն թողարկողից անկացած տիպի արժեքների այն պիսիք անակորդգերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատմսերի վրա:
 - 2. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարողընդգրկել ցանկացած տիպի արժեքների այն պիսիծավակորդգերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատմսերի վրա:
 - 3. Բանկի պետական պարտատմսերի պորտֆելի ռառանցի աշվի առնելու ռեպոհամաձայնագրերով ձեռքբերված արժեքները չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
 - 4. Բանկի ներդրումային պորտֆելի աշվի առնելու ռեպոհամաձայնագրերով ձեռքբերված արժեքները չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
 - 5. Մեկերկրում կատարված ներդրումների չափը աշթվում աշեր կրիբանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և աշթանկերում ներդրված միջբանկային մավանդները չպետք գերազանցնել ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգի 2-ի տվյալերի կշիռը):
- Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խորհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային կառուցվածքից և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

- 1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում են ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:

2. Ներդրումների մեծ հատուկ նիսկի մի ավագեցման աստիճանը կախված է ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցը, այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:

3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այն պետքի նախնական չափով մի ավագեցվի ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաների նշանակալիությունը: ՀԱՄԵԼՍՀ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկի բանկային ավելում է ներկայացվում է կենտրոնական բանկի կողմից ներկայացվող տվյալները: Հաշվարկներին մեջը նմանակալում են միայն միջև եկտարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման մոլյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչև 90 օր կուտակային ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{ԱԳԱ \cdot \mathcal{A}}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ Բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ Բարձր իրացվելիակտիվներն են

ԱԳԱ Գալահանջակտիվներն են

ՊԳԱ Գալահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելիակտիվների

ԿԻ _{մինչև 90 օր} =	Ա _{մինչև 90 օր} · Պ _{մինչև 90 օր}
	ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻ_{մինչև 90 օր} բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (**ԿԻ**_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (**ԸԻ**) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 30/09/16թ ABB:

Բանկը իրականացնում է մաս իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՍԵԼՍի որը կը 30/09/16թ դրությամբ կազմել է 2.8 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1**Ակտիվների կառավարման ընթացքում**

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:

✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	21,880,850	33.37%
փետրվար	21,635,809	31.81%
մարտ	21,696,401	32.67%
ապրիլ	22,505,535	32.82%
մայիս	22,557,261	33.13%
հունիս	22,740,081	33.25%
հուլիս	23,152,372	33.38%
օգոստոս	24,027,849	34.13%
սեպտեմբեր	25,460,928	34.38%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	59,948,791 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	1,445,327 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	247,081 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,194,926	-	-	-	10,194,926
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,939,070	411,761	541,941	2,377,959	10,270,731
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	39,196,691	7,802	23	-	39,204,516
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	16,589,962	-	-	-	16,589,962
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	499,736	-	-	-	499,736
Այլ ակտիվներ	9,035,672	6,626	1,350	-	9,043,648
Ընդամենը ակտիվներ	82,456,057	426,189	543,314	2,377,959	85,803,519

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	14,317,002	-	-	-	14,317,002
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,262,097	553,707	340,999	9,088	9,165,891
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	36,743,797	4,252	-	-	36,748,049
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8,976,755	99,306	-	-	9,076,061
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	8,701,516	-	2,065	-	8,703,581
Ընդամենը ակտիվներ	77,001,167	657,265	343,064	9,088	78,010,584

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են`

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեթղթեր	1,850,197
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	843,465
անշարժ գույք	63,614,980
փոխադրամիջոցներ	4,256,096
հիմնական միջոց	3,155,408
պատրաստի արտադրանք	12,253,416
դրամական միջոցներ	1,315,802
այլ գրավ	3,576,514

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: